

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ODLUKE O USVAJANJU PROGRAMA NOVČANIH POTICAJA ZA UNAPREĐENJE PRIMARNE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE U 2024. GODINI

I. PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje odluke sadržan je u članku 26. Zakona o poljoprivredi („Službene novine FBiH“, broj 88/07, 4/10 i 7/13), i člancima 23. i 104. Statuta općine Usora („Službeni glasnik općine Usora“, broj 05/17).

Člankom 26. Zakona o poljoprivredi propisano je da jedinice lokalne samouprave mogu propisati dodatne mjere za unaprjeđenje poljoprivrede, odnosno osigurati sredstva u Proračunu općine za poticanje poljoprivrede.

Proračunom općine Usora za 2024. godinu (Službeni glasnik općine Usora broj 1/24) predviđena su sredstva „Subvencija za poljoprivredu“ u iznosu od 35.000,00 KM. Služba za gospodarstvo i financije kao nadležna služba za oblast poljoprivrede pripremila je Nacrt Odluke „Program novčanih poticaja za unaprjeđenje primarne poljoprivredne proizvodnje u 2024. godini“ i ispred Općinskog načelnika kao predlagatelja upućen je na OV u daljnju proceduru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Razlozi za donošenje Odluke su:

1. Održivost i utjecaj na razvoj općine.
2. Intenziviranje poljoprivredne proizvodnje.
3. Povećanje obradivih površina i stupnja njihovog iskorištenja.
4. Intenzivniji ruralni razvoj uz očuvanje okoliša i životne sredine.
5. Smanjenje stope nezaposlenosti.
6. Ublažavanje porasta troškova sjetve,

Na temelju Odluke o izvršenju Proračuna za 2024. godinu pristupilo je se izradi Programa novčanih poticaja za unaprjeđenje primarne poljoprivredne proizvodnje u 2024. godini.

III. OBRAZLOŽENJE PROGRAMA POTICAJA

Pri izradi Programa novčanih poticaja za unaprjeđenje primarne poljoprivredne proizvodnje u 2024. godini uzeti su u obzir pokazatelji koji utiču na poljoprivrednu proizvodnju, pokazatelji s terena, primjedbe date od strane poljoprivrednih proizvođača, vlastita iskustva u primjeni novčanih poticaja (pogotovo 2023. godine), analiza rasporeda i utroška sredstava za općinski poticaj u 2023. godini, iskustva u razvoju poljoprivrede i sela iz drugih općina BiH, te utvrđena prava i kriteriji na ostvarivanje poticaja za poljoprivredu iz Programa poticaja Federacije BiH i Zeničko-dobojske županije.

Maksimalan iznos svih oblika poticaja po ovom Programu koji može dobiti jedan podnositelj zahtjeva je predviđen u iznosu od 400,00 KM za fizičke osobe i 600,00 KM za obrte.

U prošloj godini vrijednost maksimalno dodijeljenih sredstava bila je 400,00 KM za fizičke osobe i 500,00 KM za obrte. Kako bi podržali osobe registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti sukladno financijskim mogućnostima i po ugledu na federalnu Odluku o

poticajima za obrte smo predvidjeli maksimalni iznos od 600.00 KM, za poticaj po podnositelju zahtjeva.

Iznos sredstava predviđenih za poticanje primarne poljoprivredne proizvodnje u Proračunu općine Usora je ostao na prošlogodišnjem nivou. Predviđeni iznos sredstava po jednom aplikantu planiran je na bazi raspoloživih sredstava i broja podnesenih zahtjeva u 2023. godini.

Uzimajući u obzir primjedbe poljoprivrednih proizvođača, kao i analizu utroška sredstava predviđenih po pojedinim stavkama Programa iz 2023. godine pristupilo se izmjeni dijela Programa novčanih poticaja u 2024. godini. Program je izmijenjen u pogledu maksimalno predviđenih sredstava za isplatu po jednom korisniku za obrte od maksimalnih 500,00 KM na 600,00 KM.

U strukturi Programa poticaja kod poticanja bilnoj proizvodnji B.3. Poticaj proizvodnji voća poticaj je u odnosu na prošlogodišnji proširen i na poticaj za jagodičasto voće, sa minimalno zasadenom površinom 0,1 ha.

Obrazloženje tabličnog prikaza predviđenih sredstava po stavkama

Obrtnici se mogu prijaviti samo za Poticaj za registrirane obrte. Sredstva predviđena za ovaj vid poticaja povećana su sa 10.000,00 KM na 12.000,00 KM na osnovu analize utroška sredstava iz 2023. godine i datih primjedbi vlasnika obrta.

Sredstva predviđena za poticanje proizvodnje kukuruza su na osnovu broja podnesenih zahtjeva u 2023. godini su predviđena u minimalnom iznosu od 14.000,00 KM.

Sredstva predviđena za poticanje proizvodnje povrća su sa 4.500,00 KM smanjena na 4.000,00 KM.

Kod poticanja proizvodnje voća predviđeni iznos je ostao na prošlogodišnjem nivou, kao i sredstva za uzgoj pčelinjih zajednica..

Kod sredstava predviđenih za poticaj za uzgoj muznih grla sredstva po muznom grlu su sa 30,00 KM povećana na 40,00 KM. Ukupno predviđeni iznos sredstava je smanjen sa 500,00 na 300,00 KM, na osnovu analize broja muznih grla koja drže fizičke osobe. Vlasnici obrta koji drže muzna grla poticaj ostvaruju u okviru poticaja za registrirane obrte.

Sredstva predviđena za poticaj po grlu za tov su takođe predviđena da se povećaju sa 30,00 KM na 40,00 KM.

Ukupno predviđena sredstva uzimajući u obzir prošlogodišnje pokazatelje i proračunske mogućnosti su sa 1.300,00 KM smanjena na 500,00 KM.

Vlasnici junadi poticaj ostvaruju i za uzgoj žitarica tako da se uklope u maksimalno predviđeni iznos od 400,00 KM.

Poticaj po grlu rasplodne krmače sa 40,00 KM je predviđen da bude 50,00 KM. Ukupno predviđena sredstva za ovu namjenu su 600,00 KM.

Mali broj uzgajivača rasplodnih krmača drži više od jednog ili dva grla. Imamo registrirana tri obrta za uzgoj svinja – krmača i oni poticaj ostvaruju aplicirajući za poticaj za registrirane obrte.

Kod poticaja za uzgoj ovaca i koza visina poticaja predviđena po jednom grlu je 10.00 KM i po grlu i ovaca i koza. To smo predložili na osnovu primjedbi dobivenih od uzgajivača. Predviđeni iznos sredstava sa 1.100,00 KM je smanjen na 800,00 KM.

Pri planiranju sredstava za pojedini vid poticaja rukovodili smo se pokazateljima iz 2023. godine, odnosno brojem podnesenih zahtjeva za pojedini vid poticaja, kao i visini isplaćenih sredstava po stavkama.

Obrazloženje pojedinih točaka Programa poticaja

1. Poticaj registriranih poljoprivrednih obrta

Kriterij kojeg mora ispuniti podnositelj zahtjeva za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za registrirane poljoprivredne obrte je da je registracija i upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava poljoprivrednog obrta izvršena prije objave ovog Programa. Obrt mora biti registriran sukladno Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima (Službene novine FBiH", broj 75/21). Isplata mora biti pokrivena računima u ulaganja u poljoprivrednu proizvodnju (sjetvu, prehranu životinja - računi od 1.10.2023. godine i iz 2024. godine).

Maksimalan iznos potpore iznosi 600,00 KM. U slučaju većeg broja prijava točan iznos potpore će se dobiti stavljanjem u omjer raspoloživih sredstava sa brojem podnesenih prijava.

2. Poticaj proizvodnji kukuruza

Kriteriji koje mora ispuniti podnositelj zahtjeva fizička osoba za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za proizvodnju kukuruza su minimalna površina zasijana kukuruzom je 0,5 ha (5 dunuma),

Isplata mora biti pokrivena računima o ulaganju u sjetvu (računi od 1.10.2023. godine i iz 2024. godine).

Visina poticaja će ovisiti o broju prijavljenih korisnika i zasijanim površinama. Maksimalni iznos potpore za ovaj vid proizvodnje je 300,00 KM po podnesenom zahtjevu.

3. Poticaj proizvodnji povrća

Kriteriji koje mora ispuniti podnositelj zahtjeva za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za proizvodnju povrća su: da je fizička osoba, minimalna površina zasijana povrćem (na otvorenom i/ili zatvorenom prostoru) je 0,1 ha (1 dunum), isplata mora biti pokrivena računima o ulaganju u sjetvu (računi od 1.10.2023. godine i iz 2024. godine).

Visina poticaja će ovisiti o broju prijavljenih korisnika i zasijanim površinama. Maksimalni iznos potpore za ovaj vid proizvodnje je 250,00 KM po podnesenom zahtjevu.

4. Poticaj proizvodnji voća

Kriteriji koje mora ispuniti podnositelj zahtjeva za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za proizvodnju voća su: da je fizička osoba, da minimalna zasađena površina voćem koštičavim, jabučastim ili jezgrastim je 0,3 ha (3 dunuma) monokulturnog nasada voća, s minimalnim brojem stabala 50/dunumu. Potiče se i proizvodnja jagodičastog voća (malina, kupina, ribizla, borovnica i aronija) za minimalno zasađenu površinu od 0,1 ha (1 dunum). Minimalni broj sadnica za ovu proizvodnju voća je: 500 sadnica/dunum za malinu, 400 sadnica/dunum za ribizlu, 200 sadnica/dunum za borovnicu, aroniju i kupinu sukladno Sjetvenim normama i gustini sadnje. Isplata mora biti pokrivena računima o ulaganju u voćnjak (računi od 1.10.2023. godine i iz 2024. godine).

Visina poticaja će ovisiti o broju prijavljenih korisnika i zasijanim površinama. Maksimalni iznos potpore za ovaj vid proizvodnje je 200,00 KM po podnesenom zahtjevu.

5. Poticaj za uzgoj pčelinjih zajednica

Kriteriji koje mora ispuniti podnositelj zahtjeva za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za uzgoj pčelinjih zajednica su: da je fizička osoba i da u trenutku prijavljivanja poticaja posjeduje minimalno 20 pčelinjih zajednica.

Visina poticaja iznosi 5,00 KM po pčelinjoj zajednici. Visina poticaja može biti i manja, ovisno od broja odobrenih zahtjeva. Maksimalan iznos potpore po ovom osnovu iznosi 300,00 KM.

6. Poticaj uzgoju muznih krava

Kriteriji su minimalno tri muzne krave u uzgoju fizičkih osoba. Visina poticaja predviđena je u iznosu od 40,00 KM po grlu, a planiran prema ukupno predviđenim sredstvima u iznosu od 300,00 KM i broju muznih krava u uzgoju (fizičkih osoba).

7. Poticaj za tov junadi

Kriteriji su minimalno tri juneta uvedena u tov fizičkih osoba, ne starija od 18 mjeseci u trenutku podnošenja zahtjeva za poticaj. Visina poticaja predviđena u iznosu od 40, 00 KM po junetu. Uzet je obzir broj junadi (u tovu fizičkih osoba) i raspoloživa sredstva (500,00 KM).

8. Poticanje uzgoju ovaca i koza

Za ovaj vid poticaja je predviđeno 800,00 KM, s poticanjem 10,00 KM po grlu/ovca i/ili koza, uz kriterij minimalo 15 ovaca i/ ili koza u uzgoju fizičke osobe. Uzeli smo u obzir broj grla (u uzgoju fizičkih osoba) i mogućnost poticanja i malih uzgajivača.

9. Poticanje uzgoju rasplodnih krmača

Kriteriji su ostali na nivou prošlogodišnjih, uz obvezu Povjerenstva da obiđe sve prijavljene aplikante.

Kriteriji koje mora ispuniti podnositelj zahtjeva za dobivanje novčane naknade na ime poticaja za uzgoj rasplodnih krmača su da u trenutku prijavljivanja poticaja u uzgoju fizičkog lica ima najmanje 3 rasplodne krmače.

Visina poticaja iznosi 50,00 KM po rasplodnom grlu. Visina poticaja može biti i manja, ovisno od broja odobrenih zahtjeva. Maksimalan iznos potpore po ovom osnovu iznosi 300,00 KM.

Uzimajući u obzir prvenstveno sredstva predviđena u Proračunu općine Usora za ove namjene kao i naprijed izložene činjenice, kao i odobrene poticaje s federalne i županijske razine za poljoprivredne proizvođače s područja naše općine pristupilo se izradi ovog Programa poticaja.

Obrađivač:

Služba za gospodarstvo i financije
Pomoćnik načelnika Anto Bonić, dipl. ing. prom.

PREDLAGATELJ:

**Općinski načelnik
Zvonimir Anđelić, dipl. ing. građ.**